

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ..112.91../666

Ημερομ. Καταθέσεως: ...9 6 10...

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς την Υπουργό Οικονομίας,
Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κα Λούκα Κατσέλη

Θέμα: Ανεξέλεγκτη δράση καρτέλ και μονοπωλίων στην αγορά λόγω του πλημμελούς ελέγχου εφαρμογής των αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Παρότι η αντιμετώπιση της ακρίβειας και των καταχρηστικών πρακτικών στην αγορά αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα της κυβέρνησης, ιδιαίτερα αυτή την κρίσιμη περίοδο για την εθνική οικονομία, υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τα καρτέλ και τα μονοπώλια της αγοράς συνεχίζουν ανεξέλεγκτα την παράνομη δράση τους, από ολιγοπρία της Επιτροπής Ανταγωνισμού στον έλεγχο εφαρμογής των αποφάσεων που η ίδια έχει εκδώσει.

Ειδικότερα, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε πρόσφατα στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής ο πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κ. Δ. Κυριτσάκης, η Επιτροπή έχει λάβει 98 αποφάσεις τα τελευταία χρόνια, οι οποίες αφορούν βασικά αδικήματα ανταγωνισμού (καρτέλ τιμών, κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης κ.α.). Με τις αποφάσεις της, η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει επιβάλει σημαντικά πρόστιμα σε εταιρείες με ηγετική θέση σε πολλούς κλάδους, κρίσιμους για τους καταναλωτές και τη μικρομεσαία ελληνική επιχειρηματικότητα.

Ο κ. Κυριτσάκης εξήγησε, απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις κατά την εξέτασή του, ότι η είσπραξη των προστίμων που επιβάλει η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε παραβάτες της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας κατά κανόνα καθυστερεί, λόγω προσφυγών στη Διοικητική Δικαιοσύνη. Τόνισε δε, ότι με ελάχιστες εξαιρέσεις οι αποφάσεις της Επιτροπής γίνονται δεκτές επί της ουσίας από τα διοικητικά δικαστήρια, όπου προσβάλλονται.

Όμως, όπως έχει γίνει δεκτό πλέον από όλους τους ειδικούς του δικαίου του Ανταγωνισμού στη χώρα μας και διεθνώς, την ίδια ή και μεγαλύτερη σημασία από τα επιβαλλόμενα πρόστιμα, για την αποκατάσταση συνθηκών υγιούς λειτουργίας των επιμέρους αγορών, έχει η ορθή εκτέλεση των αποφάσεων των αντιμονοπωλιακών αρχών. Δηλαδή, έχει ιδιαίτερη σημασία, πέραν της επιβολής και είσπραξης των προστίμων, να γίνονται σεβαστές οι αποφάσεις των αρχών, που υποχρεώνουν επιχειρήσεις να παύουν τις παραβατικές τους συμπεριφορές, οι οποίες στρεβλώνουν τη λειτουργία των αγορών.

Εν προκειμένω, φαίνεται εξ όσων κατέθεσε ο κ. Κυριτσάκης στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, ότι η ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν έχει να παρουσιάσει σοβαρό έργο, σε ό,τι αφορά τον έλεγχο εκτέλεσης των αποφάσεών της, καθώς και στην επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων (πρόσθετα χρηματικά πρόστιμα), όταν διαπιστώνεται πλημμελής συμμόρφωση των επιχειρήσεων. Πρακτικά, το αποτέλεσμα αυτής της ολιγορίας είναι να μένουν ανεφάρμοστες σοβαρές αποφάσεις, που υποχρεώνουν εταιρείες με την απειλή υψηλών ημερήσιων προστίμων, να παύουν τις διαπιστωμένες παραβατικές συμπεριφορές τους.

Αυτό το κενό στην εφαρμογή της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας, για το οποίο ευθύνεται η Επιτροπή Ανταγωνισμού, εξουδετερώνει πλήρως τη δυνατότητα επιβολής υγιών κανόνων ανταγωνισμού στην αγορά: ακόμη και όταν διαπιστώνονται σοβαρές παραβάσεις, οι επιχειρήσεις που τιμωρούνται από την Επιτροπή εξακολουθούν τις ίδιες παραβατικές συμπεριφορές και αποκομίζουν σημαντικά οικονομικά οφέλη από αυτές τις πρακτικές, τα οποία στις περισσότερες περιπτώσεις μπορεί και να υπερκαλύπτουν το κόστος των προστίμων που θα καταβάλλουν ύστερα από χρόνια, αφού ολοκληρωθούν οι δικαστικές διαδικασίες.

Είναι άξιον απορίας η απάντηση του πρόεδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού στους βουλευτές της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, όταν ερωτήθηκε πειστικά γιατί δεν παράγουν αποτελέσματα οι αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Ως παράδειγμα επισημαίνω:

- Επικαλούμενος σχετικά πρόσφατη απόφαση επιβολής υψηλότατου προστίμου στην εταιρεία NESTLE, ο κ. Κυριτσάκης ισχυρίσθηκε ότι η απόφαση της Επιτροπής δεν εφαρμόζεται, λόγω της εκκρεμότητας προσφυγής της εταιρείας στο Διοικητικό Εφετείο.
- Η πραγματικότητά, όμως, είναι, ότι ουδέποτε εκδόθηκε απόφαση αναστολής της ισχύος της απόφασης για την NESTLE. Αντίθετα, η απόφαση της Επιτροπής είναι ισχυρή και εκτελεστή και έχει εκδοθεί μόνο απόφαση μερικής αναστολής του προστίμου, βάσει της οποίας καταβλήθηκαν ήδη τα 18 εκατ. ευρώ από τα περίπου 30 εκατ. ευρώ των συνολικώς επιβληθέντων προστίμων.
- Κατά συνέπεια, η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι υποχρεωμένη να ελέγξει αν η NESTLE έχει συμμορφωθεί με την απόφαση, σε ό,τι αφορά την απαγόρευση επανάληψης όλων των διαπιστωμένων καταχρηστικών πρακτικών και, εφόσον διαπιστωθεί πλημμελής συμμόρφωση, να επιβάλει τα προβλεπόμενα από την απόφασή της υψηλά ημερήσια πρόστιμα για κάθε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Τονίζεται, επιπλέον, ότι ο κ. Κυριτσάκης επανέλαβε την αστήρικτη νομικά θεωρία του προκατόχου του, σύμφωνα με την οποία «αφού έχει δοθεί αναστολή και δεν εκτελούνται οι αποφάσεις, ο υπόλογος δεν έχει λόγο να συμμορφωθεί, αφενός, γιατί θα θεωρηθεί ότι συμμορφούμενος, αναγνωρίζει την παράβαση του και αφετέρου, γιατί έχει την ευχέρεια να μη συμμορφώνεται».

Η πραγματικότητα, ασφαλώς, είναι πολύ διαφορετική: τα δικαστήρια κατά κανόνα, όπως συνέβη και στην περίπτωση της απόφασης για την NESTLE, δεν

αναστέλλουν την ισχύ των αποφάσεων της Επιτροπής και συνεπώς αυτές είναι άμεσα εκτελεστές, ενώ στο διατακτικό τους, επίσης στις περισσότερες περιπτώσεις, προβλέπονται βαρύτατα πρόστιμα σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Άλλωστε, αν ίσχυε η νομικά αστήρικτη θεωρία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τότε εύλογα δημιουργείται το ερώτημα για πιο λόγο υπάρχει, όταν εκδίδει αποφάσεις που δεν εκτελούνται!

Επειδή εξ όσων κατέθεσε ο κ. Κυριτσάκης στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, υπάρχουν πλέον σοβαρές ενδείξεις, ότι

- Κατά κανόνα οι αποφάσεις της Επιτροπής, παρότι δεν αναστέλλεται η ισχύς τους από τα δικαστήρια, μένουν ανεφάρμοστες,
- Η Επιτροπή δεν επιτελεί ένα εκ των βασικότερων καθηκόντων που ο νομοθέτης της έχει αναθέσει, δηλαδή την άσκηση ελέγχου εκτέλεσης των αποφάσεων που η ίδια εκδίδει,
- Οι παραβάτες της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας, ακόμη και όταν τιμωρούνται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, συνεχίζουν ανενόχλητοι από την Επιτροπή τις παραβατικές τους συμπεριφορές, με αποτέλεσμα να διαμορφώνεται καθεστώς απόλυτης ασυδοσίας στην αγορά,

Ερωτάσθε:

1. Έχει ζητηθεί από το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας πλήρης αναφορά, όπως ορίζεται από το ν. 703/77, σχετικά με τους ελέγχους εφαρμογής αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού;
2. Σε πόσες περιπτώσεις έχει διενεργηθεί αυτεπάγγελτος έλεγχος εφαρμογής εκτελεστών αποφάσεων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού; Παρακαλείσθε όπως καταθέσετε τις σχετικές αποφάσεις που έχουν δημοσιευθεί, κατόπιν αυτεπάγγελτων ελέγχων.
3. Ποιο είναι το ύψος των προστίμων και σε ποιες εταιρείες έχουν αυτά επιβληθεί, για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού;
4. Ποιες αποφάσεις που έχει εκδώσει η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαπιστώθηκε, ύστερα από σχετικούς ελέγχους, ότι γίνονται σεβαστές από τους παραβάτες και εφαρμόζονται μετά τη δημοσίευσή τους;
5. Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί το ΥΠΟΙΑΝ, για να προχωρήσουν από την Επιτροπή Ανταγωνισμού οι αναγκαίοι έλεγχοι εκτέλεσης στην κραιγαλέα περίπτωση της απόφασης για την NESTLE, στην οποία και ο ίδιος ο κ. Κυριτσάκης αναφέρθηκε διεξοδικά, αναγνωρίζοντας την ευρύτερη σημασία που έχει για τη λειτουργία της αγοράς βασικών καταναλωτικών αγαθών; Με ποιο πρόσχημα η Επιτροπή δικαιολογεί την ανεπίτρεπτη ολιγωρία της στον έλεγχο εκτέλεσης της συγκεκριμένης, ιστορικής απόφασης παρότι έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο του 12μήνου από την έκδοσή της;

Ο Ερωτών Βουλευτής:

Αθανάσιος Οικονόμου